DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/2021

od 2. lipnja 2016.

o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda o pristupu povezanom s referentnim vrijednostima

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ([1]), a posebno njezin članak 37. stavak 4. treći podstavak,

budući da:

(1) Uredbom (EU) br. 600/2014 predviđen je nediskriminirajući pristup poravnanju i trgovanju između središnjih drugih ugovornih strana i mjesta trgovanja, uključujući pristup licencijama i informacijama povezanima s referentnim vrijednostima koje se koriste za određivanje vrijednosti određenih financijskih instrumenata za potrebe trgovanja i poravnanja. Zbog raznolikosti referentnih vrijednosti informacije koje su središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja potrebne za poravnanje ili trgovanje mogu ovisiti o brojnim čimbenicima, među ostalim o relevantnom financijskom instrumentu kojim se trguje ili koji se poravnava i vrsti referentne vrijednosti na koju se financijski instrument poziva. Stoga bi se središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja trebalo dopustiti da zatraže pristup svim informacijama ako su one potrebne za poravnanje ili trgovanje.

(2) Zbog raznolikosti referentnih vrijednosti i različitih utvrđenih upotreba utvrđivanje univerzalnog pristupa i visoki stupanj usklađivanja sadržaja sporazuma o licenciranju ne smatraju se primjerenima. Stoga bi za sve strane bilo štetno kada bi se uvjeti za odobrenje pristupa ograničili unaprijed utvrđenim i iscrpnim kriterijima.

(3) Osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost trebala bi imati mogućnost da za različite kategorije središnjih drugih ugovornih strana i mjesta trgovanja odredi različite uvjete pristupa svojoj referentnoj vrijednosti isključivo ako je to objektivno opravdano, primjerice s obzirom na količinu, područje primjene ili područje zatražene uporabe, te ako se to primjenjuje na proporcionalan način. Različite kategorije središnjih drugih ugovornih strana i mjesta trgovanja te kriteriji kojima se oni definiraju trebali bi biti javno dostupni.

(4) Način na koji se utvrđuje je li referentna vrijednost nova razlikovat će se ovisno o slučaju. Osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost trebala bi stoga dokazati u kojem je pogledu ta referentna vrijednost nova ako to navodi kao razlog odbijanja neposrednog pristupa. Kako bi se ocijenilo ispunjava li referentna vrijednost kriterije iz Uredbe (EU) br. 600/2014, svaka ocjena prijavljene nove referentne vrijednosti trebala bi se temeljiti na kombinaciji različitih čimbenika i njihovih odgovarajućih pondera, a ne na samo jednom čimbeniku.

(5) Premda njihove vrijednosti mogu biti u velikoj mjeri povezane, posebno kratkoročno, sastav ili metodologija dviju referentnih vrijednosti mogli bi biti znatno različiti. Kako bi se utvrdilo je li riječ o novoj referentnoj vrijednosti, trebali bi se stoga uzeti u obzir dugoročna povezanost i sličnosti u sastavu i metodologiji svake referentne vrijednosti. S obzirom na raznovrsnost referentnih vrijednosti, osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost trebala bi, uz čimbenike iz ove Uredbe, uzeti u obzir i dodatne čimbenike, vodeći računa o standardima koji su u uporabi i koji su specifični za vrstu predmetne referentne vrijednosti. Za robne referentne vrijednosti trebali bi se ocijeniti drugi čimbenici, među ostalim jesu li relevantne referentne vrijednosti temeljene na različitoj temeljnoj robi i različitim mjestima isporuke.

(6) Nove serije referentnih vrijednosti objavljuju se periodički, primjerice referentne vrijednosti kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza. U tim je slučajevima novoobjavljena referentna vrijednost nastavak prethodne serije i stoga je ne bi trebalo smatrati novom referentnom vrijednosti.

(7) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove Uredbe i odredbe Uredbe (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma.

([1]) SL L 173, 12.6.2014., str. 84.

(8) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.

(9) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]),

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Informacije koje se trebaju staviti na raspolaganje središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja

1. Osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja na zahtjev stavlja na raspolaganje informacije koje su im potrebne za obavljanje funkcija poravnanja ili trgovanja, na način koji je primjeren specifičnoj vrsti referentne vrijednosti kojoj se traži pristup i relevantnom financijskom instrumentu kojim se trguje ili koji se poravnava.

2. Središnja druga ugovorna strana ili mjesto trgovanja u svojem zahtjevu objašnjavaju zašto su te informacije potrebne u svrhu poravnanja ili trgovanja.

3. Za potrebe stavka 1. relevantne funkcije trgovanja i poravnanja moraju uključivati barem sljedeće:

(a) za mjesto trgovanja:

i. početnu ocjenu značajki referentne vrijednosti;

ii. stavljanje na tržište relevantnog proizvoda;

iii. potporu postupku formiranja cijena za ugovore uvrštene za trgovanje ili koji se uvrštavaju za trgovanje;

iv. tekuće aktivnosti nadzora tržišta;

(b) za središnje druge ugovorne strane:

i. primjereno upravljanje rizicima povezanima s otvorenim pozicijama kod izvedenica kojima se trguje na burzi, uključujući netiranje;

ii. ispunjavanje relevantnih obveza iz Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]).

4. Relevantne informacije u pogledu cijene i izvora podataka iz članka 37. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 moraju uključivati barem sljedeće:

(a) izvor podataka o vrijednostima referentne vrijednosti;

(b) brzo obavješćivanje o svakom netočnom izračunu referentnih vrijednosti te o ažuriranim ili ispravljenim referentnim vrijednostima;

(c) prethodne referentne vrijednosti ako osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost pohranjuje takve informacije.

5. U pogledu sastava, metodologije i cijene dostavljene informacije središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja omogućuju razumijevanje načina na koji je svaka referentna vrijednost dobivena te metodologije prema kojoj je referentna vrijednost određena. Relevantne informacije u pogledu sastava, metodologije i cijene moraju uključivati barem sljedeće:

(a) definicije svih ključnih termina povezanih s referentnom vrijednosti;

(b) razloge za odabir metodologije i postupke preispitivanja i odobrenja metodologije;

([1]) Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

([2]) Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

(c) kriterije i postupke korištene za utvrđivanje referentne vrijednosti, uključujući opis ulaznih podataka, prednost danu različitim vrstama ulaznih podataka, primjenu modela ili metoda ekstrapolacije i eventualnih postupaka za rebalans sastavnica referentne vrijednosti;

(d) kontrole i pravila kojima je uređena primjena diskrecijskih prava ili prosudbe kako bi se osigurala dosljednost u primjeni tih diskrecijskih prava ili prosudbe;

(e) postupke kojima se uređuje utvrđivanje referentne vrijednosti u razdobljima nestabilnosti ili u razdobljima u kojima su izvori transakcijskih podataka nedostatni, netočni ili nepouzdani te moguća ograničenja referentnih vrijednosti tijekom takvih razdoblja;

(f) sate tijekom kojih se referentna vrijednost računa;

(g) postupke kojima se uređuje metodologija rebalansa referentne vrijednosti i ponderiranje sastavnica referentne vrijednosti koje iz toga proizlazi;

(h) postupke za postupanje s pogreškama u ulaznim podatcima ili pri utvrđivanju referentne vrijednosti, uključujući slučajeve u kojima je potrebno ponovno utvrditi referentnu vrijednost;

(i) informacije u pogledu učestalosti unutarnjih preispitivanja i odobrenja sastava i metodologije i, prema potrebi, informacije u pogledu postupaka i učestalosti vanjskih preispitivanja sastava i metodologije.

Članak 2.

Opći uvjeti koji se odnose na informacije koje se putem licenciranja trebaju dostaviti središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja

1. Osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost dužna je putem licenciranja središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja staviti na raspolaganje sve relevantne informacije iz članka 1. koje oni zatraže bez neopravdanog kašnjenja, i to jednokratno, uključujući izmjene prethodno dostavljenih informacija, ili kontinuirano ili periodično, ovisno o vrsti predmetnih informacija.

2. Osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost dužna je putem licenciranja dostaviti sve relevantne informacije iz članka 1. svim središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja u istom vremenskom roku i pod istim uvjetima, osim ako se primjena različitih uvjeta može objektivno opravdati.

3. Zahtjevi iz stavaka 1. i 2. ne primjenjuju se ako, i sve dok, osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost može dokazati da su određene informacije središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja javno dostupne ili da su im dostupne putem drugih komercijalnih sredstava, ako su te informacije pouzdane i pravovremeno dostupne.

Članak 3.

Diferenciranje i nediskriminacija

1. Ako osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost odredi, u skladu s člankom 37. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 600/2014, različite uvjete, među ostalim naknade i uvjete njihova plaćanja, ti se uvjeti primjenjuju na način specifičan za svaku kategoriju nositelja licencije.

2. Osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost određuje ista prava i obveze za nositelje licencije iz iste kategorije.

3. Osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost javno objavljuje kriterije prema kojima su utvrđene različite kategorije nositelja licencije.

4. Osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost središnjoj drugoj ugovornoj strani ili mjestu trgovanja na zahtjev besplatno dostavlja uvjete koji se primjenjuju na kategoriju kojoj ta središnja druga ugovorna strana ili mjesto trgovanja pripadaju.

5. Osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost svim nositeljima licencije iz iste kategorije stavlja na raspolaganje sve dodatke ili izmjene uvjeta sporazuma o licenciranju o kojima se pod istim uvjetima dogovorila s nositeljem licencije iz te kategorije.

Članak 4.

Ostali uvjeti pod kojima se odobrava pristup

1. Osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost određuje uvjete sporazuma o licenciranju te ih na zahtjev i besplatno stavlja na raspolaganje središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja. Uvjeti moraju uključivati sljedeće:

(a) područje primjene i sadržaj informacija za svaku primjenu u skladu sa sporazumom o licenciranju, pri čemu su u svakom primjeru jasno označene povjerljive informacije;

(b) uvjete pod kojima središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja mogu prosljeđivati informacije, ako im je to dozvoljeno;

(c) tehničke zahtjeve za isporuku usluge;

(d) naknade i uvjete njihova plaćanja;

(e) uvjete pod kojima sporazum prestaje vrijediti uzimajući u obzir životni vijek financijskih instrumenata koji se pozivaju na referentnu vrijednost;

(f) izvanredne okolnosti i odgovarajuće mjere za uređenje nastavka, prijelaznih razdoblja i prekida usluge u izvanrednim razdobljima koji:

i. omogućuju uredan prekid;

ii. osiguravaju da prekid nije izazvan manjim kršenjima sporazuma o licenciranju te da se relevantnoj strani odredi razuman rok za ispravak kršenja koje nema za posljedicu neposredan prekid;

(g) mjerodavno pravo i raspodjelu obveza.

2. Sporazumom o licenciranju zahtijeva se da središnje druge ugovorne strane, mjesta trgovanja i osobe koje imaju vlasnička prava na referentnu vrijednost uspostave primjerene politike, postupke i sustave kako bi osigurali sljedeće:

(a) provedbu usluga bez neopravdanog kašnjenja u skladu s unaprijed dogovorenim rasporedom;

(b) ažuriranje svih informacija koje strane dostavljaju tijekom trajanja dogovora o pristupu, među ostalim informacija koje mogu utjecati na njihov ugled;

(c) komunikacijski kanal među stranama za vrijeme trajanja sporazuma o licenciranju koji je pravovremen, pouzdan i siguran;

(d) savjetovanja ako je vjerojatno da će promjena poslovanja bilo kojeg subjekta imati znatan utjecaj na sporazum o licenciranju ili na rizike kojima je drugi subjekt izložen i obavješćivanje u razumnom roku prije uvođenja svake promjene u poslovanju bilo kojeg subjekta;

(e) dostavu informacija i relevantnih uputa za njihovo prosljeđivanje i uporabu s pomoću dogovorenih tehničkih sredstava;

(f) dostavu ažuriranih informacija osobama koje imaju vlasnička prava na referentnu vrijednost povezanih s prosljeđivanjem informacija, ako je dopušteno, klirinškim članovima središnjih drugih ugovornih strana i članovima ili sudionicima mjesta trgovanja;

(g) da se rješavanje sporova i prekid sporazuma odvijaju na uredan način u skladu s utvrđenim okolnostima.

Članak 5.

Standardi kojima se utvrđuje način na koji se može dokazati da je referentna vrijednost nova

1. Kada se utvrđuje ispunjava li nova referentna vrijednost kriterije iz članka 37. stavka 2. točaka (a) i (b) Uredbe (EU) br. 600/2014, osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost mora provjeriti:

(a) da središnja druga ugovorna strana ne može netirati ili znatno prebiti ugovore temeljene na novijim referentnim vrijednostima ugovorima temeljenima na relevantnim postojećim referentnim vrijednostima;

(b) da regije i industrijski sektori obuhvaćeni referentnim vrijednostima nisu ni isti ni slični;

(c) da relevantne referentne vrijednosti nisu usko povezane;

(d) da relevantne referentne vrijednosti nisu isto ili slično sastavljene u pogledu broja sastavnica, samih sastavnica, njihovih vrijednosti i pondera;

(e) da metodologije za svaku relevantnu referentnu vrijednost nisu ni iste ni slične.

2. Za robne referentne vrijednosti uz standarde iz stavka 1. mora se provjeriti i sljedeće:

(a) da se relevantne referentne vrijednosti ne temelje na istoj temeljnoj robi;

(b) da mjesta isporuke temeljne robe nisu ista.

3. Osim standarda iz stavaka 1. i 2., osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost prema potrebi uzima u obzir dodatne standarde koji su u uporabi i značajni su za vrste referentnih vrijednosti koje se ocjenjuju.

4. Novoobjavljena serija referentnih vrijednosti nije nova referentna vrijednost.

Članak 6.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od datuma iz članka 55. četvrtog stavka Uredbe (EU) br. 600/2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. lipnja 2016.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER